

Leids Universiteits Fonds

LUF
Nieuwsbrief

LUF Kinderfonds

*Geef kinderen een stem
bij uithuisplaatsing*

Diepe duik in zwart gat

*Astronomiestudent
doet onderzoek op
grote hoogte*

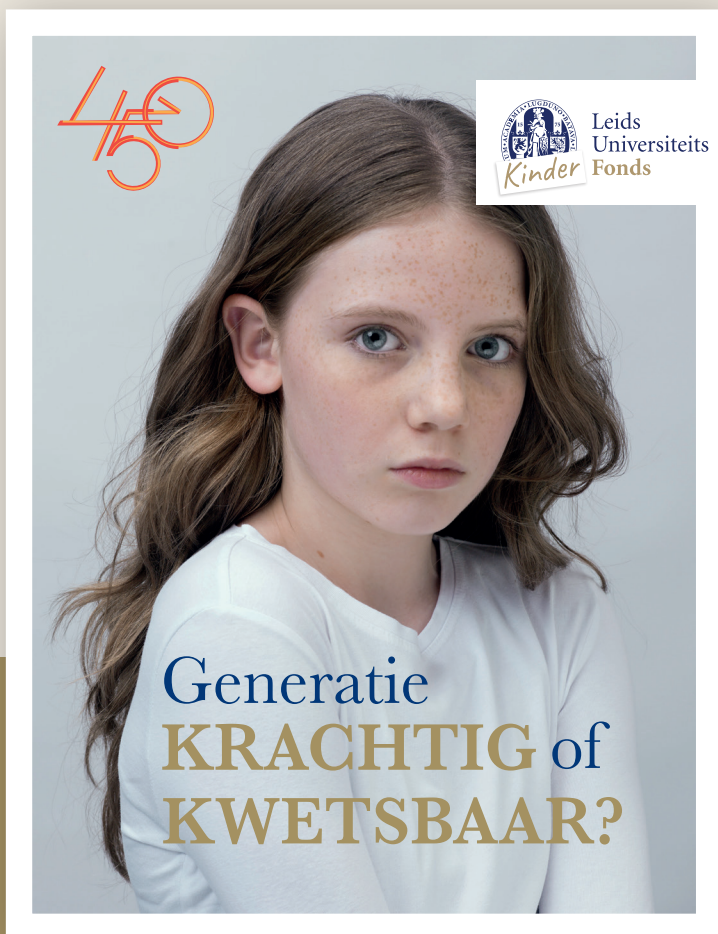
Epilepsie bij hersentumor

*Zoektocht naar
beste medicijn*

L A A T A M B I T I E S T O T B L O E I K O M E N

Geef kinderen een stem bij uithuisplaatsing

‘Alle kennis die we hier verzamelen, helpt om uithuisplaatsing minder schadelijk te maken en misschien zelfs te voorkomen. Dat is cruciaal voor het kind, voor het gezin en voor de maatschappij.’

‘Deze kinderen zijn vaak al beschadigd door wat ze thuis of in de jeugdzorg hebben meegemaakt.’

Doneer op lufkinderfonds.nl of scan de QR-code

Jaarlijks zijn er bijna 10.000 kinderen in Nederland voor wie sprake is van gedwongen uithuisplaatsing. Achter deze getallen gaan ingrijpende persoonlijke verhalen schuil. Anouk Goemans is bijzonder hoogleraar Jeugdhulp en jeugdbescherming en onderzoekt hoe de stem van kinderen beter gehoord kan worden bij besluitvorming rondom uithuisplaatsing.

‘Ingrijpen in het gezinsleven is ontzettend heftig. Het is voor kinderen een complete breuk met alles wat vertrouwd en bekend is. Ze komen vaak in een vreemd gezin terecht. Soms moeten ze van school wisselen en kunnen ze niet meer met vriendjes uit de buurt spelen.’

Gevolgen voor hun ontwikkeling

‘Kinderen horen bij hun ouders, ook al is het thuis niet optimaal. Kinderen vragen vaak: ‘zou ik niet voor een deel nog bij mijn vader of moeder kunnen zijn?’ En als je daar niet naar luistert, snappen ze niet waarom iets gebeurt of ze denken dat het hun schuld is. Dat werkt heel belemmerend in hun zelfvertrouwen, welzijn en ontwikkelingsmogelijkheden.’

De rol van vertrouwen

In het onderzoek wordt gekeken naar de rol van vertrouwen. Welke rol speelt vertrouwen en is het mogelijk om vertrouwen te herstellen? ‘Deze kinderen zijn vaak al beschadigd door wat ze thuis of in de jeugdzorg hebben meemaakt. Hierdoor kan het moeilijk zijn om hun vertrouwen te winnen. Je ziet dat jeugdigen die

lang in het systeem zitten het gevoel hebben dat er toch niet naar ze geluisterd wordt. Op een gegeven moment denken ze: ‘het maakt niet meer uit wat ik zeg.’

Hoe kan een steunfiguur kinderen bijstaan?

Een mogelijke oplossing ligt in het aanstellen van een steunfiguur, iets wat in diverse landen om ons heen al bestaat. Deze persoon staat naast het kind tijdens het hele proces, legt uit wat er gebeurt en behartigt de belangen van het kind. ‘Samen met ervaringsdeskundige jongeren gaan we kijken naar het effect van deze steunfiguren. We willen leren wat daar wel en niet werkt. En vooral wat de kinderen er zelf van vinden.’

Kinderen krijgen een rol in het onderzoek

Ervaringsdeskundige kinderen krijgen een belangrijke rol in het onderzoek. Hun aanbevelingen in combinatie met wetenschappelijke kennis vormen de basis voor het concrete resultaat. Zoals een adviesrapportage voor beleidsmakers en professionals en een praktische tool voor jeugdigen en professionals.

Het ultieme doel?

‘Dat we betere beslissingen maken, samen met kinderen en gezinnen. Want hoe onveilig de thuissituatie ook is, een kind houdt onvoorwaardelijk van zijn ouders. Als je kinderen meer betrekt, snappen ze beter wat er gebeurt en kunnen ze er zelf ook invloed op uitoefenen. Dat stelt professionals beter in staat om keuzes te maken die aansluiten bij de behoeften van het kind. Kinderen kunnen later dan ook beter plaatsen wat er in hun leven is gebeurd. Dat is cruciaal voor hun ontwikkeling en hun vertrouwen in de mensen om hen heen.’

Anouk Goemans is onderzoeker bij een van de drie projecten die we met het LUF Kinderfonds mogelijk willen maken. Met een bijdrage op lufkinderfonds.nl zorgt u ervoor dat prof.dr. Goemans haar onderzoek kan starten. Samen helpen we kinderen op te groeien tot veerkrachtige volwassenen.

Hoe behandel je epilepsie bij glioompatiënten?

Epilepsie is een van de meest voorkomende symptomen bij patiënten met een hersentumor. Er zijn medicijnen tegen epilepsie, maar welke het beste werken voor patiënten met een hersentumor is niet duidelijk. Dankzij de schenkers van het “Ouwe” Fonds, een fonds op naam bij het LUF, kan neuroloog Johan Koekkoek onderzoek doen naar de beste behandeling.

Dr. Johan Koekkoek | Neuroloog

In Nederland krijgen ongeveer 1400 mensen per jaar de diagnose glioom, ofwel een kwaadaardige hersentumor. Een veelvoorkomend symptoom is epilepsie: acute aanvallen van abnormale activiteit van de hersenen, waardoor ze niet meer goed functioneren. Dit heeft grote invloed op het functioneren en de kwaliteit van leven.

‘We willen weten welke epilepsiemedicijnen het beste werken voor patiënten met een hersentumor.’

Patiënten worden behandeld met medicijnen, anti-epileptica. Welke soort wordt voorgeschreven hangt af van de voorkeur van de arts, en van richtlijnen die gelden voor epilepsiepatiënten zonder hersentumor. ‘Patiënten met een glioom kennen echter vaak een ander verloop van de epileptische aanvallen’, legt Johan Koekkoek uit. ‘En ze ervaren vaker bijwerkingen van de medicijnen. In deze studie gaan we verschillende behandelingen vergelijken, zodat we in de toekomst weten welke anti-epileptica het beste werken voor glioompatiënten.’

De organisatie lag in handen van de Congres- en de Hulpcommissie van de K.N.P.S.V.

‘Beter inleven in schizofreniepatiënten dankzij symposium’

Meer inzicht in schizofrenie en de behandeling met medicatie, dat was het doel van het wetenschappelijk symposium ‘Schizofrenie’ voor leden van de Koninklijke Nederlandse Pharmaceutische Studenten Vereniging (K.N.P.S.V.). Een bijdrage van het LUF maakte het symposium mede mogelijk.

Hoe helpt cognitieve gedragstherapie bij de behandeling van psychoses? Wat zijn mogelijke bijwerkingen van antipsychotica? En welke invloed heeft oestrogen op de respons van antipsychotica? Zo’n tachtig leden van studentenvereniging K.N.P.S.V. kwamen samen in het Noord-Brabantse Someren om meer te leren tijdens een

wetenschappelijk symposium over schizofrenie.

De K.N.P.S.V. is een vereniging voor studenten farmacie en (bio-)farmaceutische wetenschappen uit Leiden, Groningen, Utrecht en Amsterdam. Om het symposium tijdens het jaarlijkse congres mogelijk te maken, deed de K.N.P.S.V. een

aanvraag voor een CASSA-subsidie. De Commissie Algemene Subsidies StudentenActiviteiten maakt, als onderdeel van het LUF, nieuwe en bijzondere activiteiten voor en door studenten mogelijk. ‘Door de leerzame presentaties kunnen we ons beter inleven in schizofreniepatiënten’, aldus de organisatie.

Diepe duik in een zwart gat

Wout Goesaert | Chili
Sterrenkunde

‘Dankzij de LUF-subsidie kon ik in Chili nieuwe samenwerkingen aangaan met andere wetenschappers.’

Masterstudent Astronomie Wout reisde naar Chili voor zijn onderzoek naar een zogenoemd ‘superzwaar zwart gat’ in het sterrenstelsel Circinus. Het bijzondere aan dit zwarte gat is dat het actief materiaal ‘eet’, zoals gas, stof en sterren. Met behulp van de ALMA-radiotelescoop, die op vijf kilometer hoogte staat in de Atacamawoestijn van Chili, bestudeerde hij vier maanden lang de ‘instroom’ en ‘uitstroom’ van het superzwaar zwart gat. Wout berekende dat het gat ongeveer een derde van het materiaal rond zich ‘opeet’, en twee derde weer ‘uitspuwt’. ‘Niet alleen heb ik veel geleerd over Circinus, maar ook over mezelf’, zegt de masterstudent. ‘Ik zou graag mijn PhD halen en daarna grote telescopen bedienen.’

Veldwerk naar religieuze verschuivingen

Carlijn Land | Indonesië
Religiewetenschappen

In Tana Toraja, een christelijke enclave in de hooglanden van Sulawesi, bestaan de protestantse, katholieke en lokale religie Aluk To Dolo naast elkaar. De snelle groei van de pinkstergemeenschap brengt een verschuiving in dit religieuze landschap. Masterstudent Religious Studies Carlijn kon er met steun van het LUF zes weken ethnografisch veldwerk doen en onderzoeken wat deze bekeringen drijft.

‘De aantrekkingskracht van de pinkstergemeenschap zit in het bieden van een alternatief dat breekt met het leven vóór de bekering. Dit stelt gemarginaliseerde groepen, zoals vrouwen en leden van lagere kasten, in staat zich economisch te verheffen en leiderschapsposities in te nemen.’ Door deze dynamiek te analyseren draagt Carlijns veldwerk bij aan het academisch debat over het succes van de pinkstergemeenschap in het mondiale Zuiden.

Beter zelfbeeld voor jongeren met ADHD

Jongeren met ADHD kampen vaker met een negatief zelfbeeld, omdat bij hen meer alledaagse dingen misgaan dan bij andere jongeren. Dit kan leiden tot angst of depressie. Dankzij donateurs van het LUF kan psycholoog Bianca Boyer onderzoeken of cognitieve gedragstherapie hiervoor een oplossing kan zijn.

Moeite met organiseren, timemanagement of concentratie: voor mensen met ADHD kunnen dagelijkse taken een uitdaging zijn. Voor jongvolwassenen kan het extra overweldigend zijn, omdat zij te maken krijgen met nieuwe verantwoordelijkheden. Denk aan een nieuwe studie, een eerste baan of complexere sociale relaties. Als in deze

levensfase dingen moeilijker zijn of eerder misgaan dan bij anderen, kunnen jongvolwassenen met ADHD een negatief zelfbeeld ontwikkelen.

Universitair hoofddocent Ontwikkelings- en Onderwijspsychologie Bianca Boyer gaat onderzoeken of cognitieve gedragstherapie gericht op het verbeteren van het zelfbeeld

‘Nieuwe, kosteneffectieve behandelopties die zich richten op een beter leven met ADHD zijn belangrijk voor de mensen met ADHD zelf én de samenleving.’

van jongvolwassenen met ADHD kan helpen. ‘We hopen met deze studie aan te tonen dat cognitieve gedragstherapie ervoor kan zorgen dat jongeren met ADHD zich weer goed voelen over zichzelf, ondanks hun ADHD’, zegt Boyer. ‘Als hun symptomen van angst en depressie verminderen, voorkomt dat ernstigere klachten op de langere termijn.’

Bijzondere nalatenschap

Bijna zijn hele leven bracht rechtsgeleerde Arthur Elias door aan de Universiteit Leiden. Na zijn studie volgde een imposante academische en bestuurlijke carrière.

Vanaf zijn rechtenstudie in de jaren zestig tot aan zijn vertrek in 2015 was Arthur Elias verbonden aan de Universiteit Leiden. Een van de hoogtepunten van Elias’ carrière was zijn bezoek aan Zuid-Afrika in 1993, vlak na de afschaffing van de apartheid. Als faculteitsbestuurder haalde hij daar de banden met universiteiten aan. Het leidde tot warme gevoelens voor het land en haar inwoners. ‘Het verruimt je blik om je enkele maanden onder te dompelen in een andere cultuur’, zegt Elias. ‘Door de universiteit op te nemen in mijn nalatenschap, kunnen studenten die het financieel minder goed hebben toch buitenlandervaring opdoen.’

Heeft u vragen over schenken of nalaten aan het LUF? U kunt terecht bij Liesbeth van Biezen via 06 8105 8422 of e.van.biezen@luf.leidenuniv.nl.

‘Een steuntje in de rug voor studenten die buitenlandervaring willen opdoen.’

LUSTRUMJAAR

Met uw gift maakt de wetenschap het verschil

Dit lustrumjaar gaan we ons extra inzetten voor interdisciplinaire onderzoeksprojecten van wetenschappers die bijdragen aan een betere toekomst voor kwetsbare kinderen. Want voor de Universiteit Leiden heeft de jeugd de hoogste prioriteit. In het bijzonder kinderen die extra kwetsbaar zijn door een onveilige thuissituatie, mentale problemen of levensbedreigende ziekte.

In de drie projecten die we mogelijk willen maken staat de stem van het kind centraal. Zodat er niet óver hen, maar mét hen gesproken wordt. Ontdek meer en steun het LUF Kinderfonds met een jubileumbijdrage op lufkinderfonds.nl.

450

Leids
Universiteits
Kinder
Fonds

Generatie
FERM of
FRAGIEL?

Help mee meer projecten mogelijk te maken!

In deze nieuwsbrief vindt u een aantal bijzondere verhalen van studenten en onderzoekers die met een subsidie van het LUF hun ambities tot bloei laten komen. De verhalen vormen slechts een kleine greep uit het onderzoek, de projecten en de evenementen die de schenkers van het LUF mogelijk maken.

Wilt u ook bijdragen aan belangrijk wetenschappelijk onderzoek, innovatief onderwijs en de ontwikkeling van jong talent?
Kijk dan op www.luf.nl/geven.

HARTELIJK
DANK VOOR
UW STEUN!
WWW.LUF.NL

Leids Universiteits Fonds

www.luf.nl
info@luf.leidenuniv.nl

071 513 05 03

IBAN NL20 RABO 0330 1371 58